

BİLDİRİM VE FORM DEĞİŞİKLİKLERİNE TORBADAN CEZA ÇIKTI !

● **Yahya ARIKAN ***

I-GENEL BİLGİ:

03.07.2009 tarih ve 27277 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 5904 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile; Birçok kanunda yapılan değişikliklerin yanı sıra 213 sayılı Vergi Usul Kanununun Mükerrer 355. maddesinde değişiklik yapılmıştır.

Yapılan değişiklik sonrası madde metni aşağıdaki gibi olmuştur.

VERGİ USUL KANUNU

Mükerrer Madde -355

Bu Kanunun 86, 148, 149, 150, 256 ve 257 nci maddelerinde yer alan zorunluluklar ile mükerrer 257 nci madde uyarınca getirilen zorunluluklara uymayan (Kamu idare ve müesseselerinde bilgi verme görevini yerine getirmeyen yöneticiler dahil);

1. Birinci sınıf tüccarlar ile serbest meslek erbabı hakkında **(5904 sayılı Kanunun 22 inci maddesiyle değişen ibare. Yürürlük; 01.08.2009) 1.000 Türk Lirası,**

---

* İSMMMO Başkanı

2. İkinci sınıf tüccarlar, defter tutan çiftçiler ile kazancı basit usulde tespit edilenler hakkında **(5904 sayılı Kanununun 22 inci maddesiyle değişen ibare. Yürürlük; 01.08.2009) 500 Türk Lirası**

3. Yukarıdaki bentlerde yazılı bulunanlar dışında kalanlar hakkında **(5904 sayılı Kanununun 22 inci maddesiyle değişen ibare. Yürürlük; 01.08.2009) 250 Türk Lirası**

Özel usulsüzlük cezası kesilir.

Bu hükmün uygulanması için, bilgi ve ibraz ödevinin yerine getirilmesiyle ilgili olarak yapılacak tebliğlerde bilginin verilmesi için tayin olunan sürede cevap verilmemesi, eksik veya yanıltıcı bilgi verilmesi veya defter ve belge ibrazı için tayin olunan süre ile defter ve belgelerin süresinde ibraz edilmemesi durumunda haklarında Kanunun ceza hükümlerinin uygulanması cihetine gidileceğinin ilgililere yazılı olarak bildirilmesi şarttır.

(5904 sayılı Kanununun 22 inci maddesiyle eklenen fıkra. Yürürlük; 01.08.2009) Ancak, bu ödevlerin yerine getirilmesine ilişkin usul ve esasların Maliye Bakanlığınca yapılan düzenleyici idari işlemlerle duyurulması halinde, ilgililere ayrıca yazılı olarak bildirilme şartı aranmaz.

Özel usulsüzlük cezası kesilmesine rağmen mecburiyetleri yerine getirmeyenlere yeniden süre verilerek bu mecburiyetleri yerine getirmeleri tebliğ olunur. Verilen sürede bu mecburiyetlerin yerine getirilmemesi halinde yukarıda yazılı özel usulsüzlük cezaları bir kat artırılarak uygulanır.

Tahsilat ve ödemelerini banka, benzeri finans kurumları veya posta idarelerince düzenlenen belgelerle tevsik etme zorunluluğuna uymayan mükelleflerden her birine, her bir işlem için bu maddeye göre uygulanan cezalardan az olmamak üzere işleme konu tutarın % 5'i nispetinde özel usulsüzlük cezası kesilir. Bu şekilde ceza kesilen mükellefler hakkında üçüncü fıkra hükmü uygulanmaz.

Elektronik ortamda beyanname verilmesi mecburiyetine uyulmaması halinde kesilmesi gereken özel usulsüzlük cezası, beyannamenin kanuni süresinin sonundan başlayarak elektronik ortamda 15 gün içinde verilmesi halin-

de 1/4 oranında, bu sürenin dolmasını takip eden 15 gün içinde verilmesi halinde ise 1/2 oranında uygulanır.

(5904 sayılı Kanunun 22 inci maddesiyle eklenen fıkra. Yürürlük; 01.08.2009) Elektronik ortamda verilme zorunluluğu getirilen bildirim veya formlara ilişkin olarak süresinden sonra düzeltme amacıyla verilen bildirim ve formların, belirlenen sürelerin sonundan itibaren 10 gün içinde verilmesi halinde özel usulsüzlük cezası kesilmez, takip eden 15 gün içinde verilmesi halinde ise kesilmesi gereken özel usulsüzlük cezası 1/2 oranında uygulanır.

(5904 sayılı Kanunun 22 inci maddesiyle eklenen fıkra. Yürürlük; 01.08.2009) Elektronik ortamda beyanname ile bildirim ve form verme mecburiyetine uymayanlara bu maddeye göre ceza kesilmesi halinde, 352 nci maddenin birinci derece usulsüzlüklerle ilgili (1) numaralı bendi ile ikinci derece usulsüzlüklerle ilgili (7) numaralı bendi uyarınca ayrıca ceza kesilmez.

II-CEZA UYGULAMASI İLE İLGİLİ DEĞERLENDİRMELERİMİZ:

1)-Vergi mükelleflerine ait aylık, üç aylık, yıllık vergi beyannamelerin ve bildirimlerin, (Ba, Bs formları) E-Beyanname sistemi ile Elektronik ortamda verilmesi zorunlu tutulmuştur. Teknolojinin gelişmesi ile getirilen bu zorunluluk biz meslek mensuplarının işlemlerini kolaylaştırdığı kadar maliyetlerini artırmıştır.Gelir İdaresi için de zaman ve emek tasarrufu sağlamıştır.

2)-Zorunlulukların başlaması ile birlikte süresinde verilen beyannamelerin düzeltilmesinde Özel Usulsüzlük cezası uygulanmamaktadır. Ancak; Bildirimlerin (Ba-Bs formlarının) düzeltilmesinde VUK 381 seri nolu Genel Tebliğine göre Özel usulsüzlük cezası kesilmektedir.

Hukuka aykırı olarak kesilen cezalar için binlerce dava açılmış ve açılan davaların büyük bir çoğunluğu mükellefler lehine sonuçlanmıştır. Maliye Bakanlığı yapmış olduğu işlemin kanunsuz olduğunu görmüş olacak ki, ceza sistemini yukarıda belirtilen Mük.Madde 355 kapsamına almıştır.

3)-Madde metninden anlaşılacağı gibi eskiden olduğu gibi aylık, üç aylık ve yıllık vergi beyannamelerinin süresinde elektronik ortamda verilmesi halinde yapılacak düzeltmeler için değişiklik den sonrada Özel Usulsüzlük Cezası kesilmeyecektir.

Ancak; Elektronik ortamda süresinde verilen Bildirim ve Formlar (Ba-Bs) için yapılan düzeltmeler, belirlenen sürelerin sonundan itibaren 10 gün içinde verilmesi halinde özel usulsüzlük cezası kesilmeyecektir. Takip eden 15 gün içinde verilmesi halinde ise kesilmesi gereken özel usulsüzlük cezası 1/2 oranında kesilecektir. Düzeltme bu tarihlerden sonra verilmesi halinde cezanın tamamı kesilecektir.

4)-Vergi Beyannameleri, mükelleflerin vergi kanunlarına göre vergilendirilecekleri konuları, matrahları, hesaplanan ve ödenecek vergilerin gösterildiği bir iradi belgedir. Aksi ispat olunana kadar idarece kabul edilmek zorunda olan bu beyannamelerin süresinde verilmesi halinde, daha sonraki süreçte düzeltme yapılmasında özel usulsüzlük cezası uygulanmaz iken, vergi idaresinin bilgilendirilmesi amacı ile verilen bildirim ve formların düzeltilmesine ceza uygulanmasının hukukun temel ilkelerine aykırı olduğunu düşünmekteyiz. Dünyanın hiçbir yerinde vergi mükelleflerince düzeltilen form ve bildirimlere ceza uygulandığını zannetmiyoruz.

III- ÇÖZÜMÜ ÖNERİLERİMİZ:

Odamız, bildirim ve formların düzeltilmesinde ceza kesilmemesi konusunu TÜRMOB aracılığı ile Maliye Bakanlığına yasa çıkmadan iletmıştır.

Ancak; önerimizin aksine, kanundaki eski ceza tutarları biraz hafifletilerek yeniden düzenlenmiştir.

Bildirim ve formlarının düzeltilmesi amacı ile verilen “Düzeltilmeler” için kesilecek cezaların kaldırılması için yeni bir yasa değişikliğinin yapılması; yasal düzenlemelerin yapılacağı tarihe kadar Bakanlar Kurulunun VUK Mük.Md.414 göre yetkisini kullanmalıdır.

IV- SONUÇ

Meslek mensubu teknolojideki değişimlere hızla uyum sağlamaktadır. Meslek mensuplarına ilişkide olduğu tüm kurum ve kuruluşlarında bu değişimlere uygun teknolojik alt yapılarını geliştirerek yardımcı olmalıdırlar. Karşılıklı bu uyum kamu yararına olacaktır.

Örneęin, Sosyal Güvenlik Kurumu'nun çıkardığı son yönetmeliklerle üç kuruma ayrı ayrı yapılan bildirimleri önerilerimiz doğrultusunda birleştirerek getirmiş olduğu kolaylıklardan dolayı teşekkür ederiz.

Aynı anlayışı başta Gelir İdaresi olmak üzere diğer kurumlardan da beklemekteyiz. Bunun gerçekleşmesi hem meslek mensubuna hem kurumlara hem de toplumumuza yarar sağlayacaktır.

HAKEMLİ YAZILAR

REFEREED PAPERS

